

Slimmer verpakken

ACHTERGROND, DOOR RENÉ DIDDE op 17 december '05, 00:00, bijgewerkt 15 januari '09, 17:00

OVER TWEE WEKEN LOPEN DE AFSPRAKEN TUSSEN FABRIKANTEN EN OVERHEID OVER VERPAKKINGEN TEN EINDE. WAT HEEFT VIJFTIEN JAAR ZELFREGULERING OPGELEVERD? EEN MILIEUACTIVIST EN EEN VERPAKKER ZIJN HET VERRASSEND EENS.

Minder verpakkingen in het winkelschap (10 procent reductie), meer hergebruiken (minstens 60 procent), niet meer storten en de rest verbranden, dat was bijna vijftien jaar geleden het ambitieuze uitgangspunt van het zogeheten convenant verpakkingen. Wie nu door de supermarkt dwaalt, kan zich niettemin verbazen over nodeloze tierlantijntjes, cellofaan om het dekseltje van het jamptje, folies om folies, en plastic doppen op drinkyoghurts met daartussen nog een folie. Wat ook opvalt, is het groeiende aanbod van kleinere hoeveelheden.

'Er is bitter weinig terecht gekomen van de vermindering van verpakkingen', signaleert Robbert van Duin. Sinds jaar en dag houdt Van Duin namens tal van milieu-organisaties de gebruikte verpakkingen in de gaten. Wegwerpflesjes zijn voor hem het grootste symbool voor het falen van de afspraken. Hij doet op de kleine plastic (pet)flesjes gevuld met zoete sportdrankjes, cola of watertjes en de glazen breezers.

'Vóór 1998 waren er in het geheel geen wegwerpflesjes', zegt Van Duin. 'Frisdrank zat in grote statiegeldflessen die met gemak 25 keer werden hergebruikt, en niet op de stortplaats of in de verbrandingsoven terecht kwamen.' Die kloeke flessen veroorzaakten evenmin zwerfafval.

Milieu-organisaties kunnen de verpakkingsindustrie veel verwijten, maar niet de toename van het aantal eenpersoonshuishoudens of de toegenomen behoefte aan gemak. Niet veel Nederlanders nemen bijvoorbeeld nog een broodtrommel mee, liever kopen zij een broodje en een flesje drinken op het station of in een kantine.

'Klopt', beaamt Van Duin, 'maar het is de taak van de overheid om deze trend in goede banen te leiden en daarin heeft het Ministerie van Milieubeheer gefaald. Men dacht in een aan flowerpower grenzende naïviteit dat de verpakkingsberg wel zonder regelgeving zou slinken. Alsof de gans zich vrijwillig naar de kerstdis laat leiden.'

Het wondermiddel is statiegeld, betoogt Van Duin. 'In meer dan twintig landen blijkt statiegeld de beste prikkel om consumenten te bewegen zelfs kleine drankverpakkingen terug te brengen. Die kunnen opnieuw worden gevuld of worden versnipperd om een nieuwe verpakking van te maken. De winst voor het milieu is zo het grootst en er ontstaat geen zwerfafval.'

Zelfs in het wegwerpland bij uitstek, de Verenigde Staten, kent men al tien jaar statiegeld. 'Gedreven door vijf of tien dollarcent brengen consumenten in een aantal Amerikaanse staten hun drankverpakkingen retour', aldus Van Duin. 'Zwerfafval is daar spectaculair verminderd.'

Zwerfafval is een vervelend probleem dat ons parten speelt, erkent Michael Nieuwesteeg, directeur van het Nederlandse Verpakkingscentrum, die de verpakkingsketen vertegenwoordigt. 'Als statiegeld dit maatschappelijk probleem kan oplossen, waarom niet', zegt Nieuwesteeg. 'Het is wel een afgang dat ze niet eens kunnen meten hoeveel zwerfafval op straat ligt. De fundamenten onder de aanpak ontbreken.'

Nieuwesteeg ergert zich ook aan slechte verpakkingen. 'Ik koop al jaren een bepaald merk biscuitjes voor de kinderen. En altijd is de eerste en de laatste kapot van de twintig in het doosje. Ik kan dus tien procent van het product weggoien.'

Hij wil maar zeggen: het afvalconvenant prikkelt niet tot innovaties. 'De koffiepads van Douwe Egberts vormen een positieve uitzondering', zegt Nieuwesteeg. Die hebben volgens hem toegevoegde waarde voor economie én milieu. De Nederlander drinkt lekkere, versere koffie. En er wordt minder koffie weggegooid. 'Want hoe vaak wordt immers een ingedampde koffiekant

ARCHIEF

OPINIE

Minister van ANWB-zaken

Qua auto's regeert bij het CDA Sjuul Paradijs, stelt Thomas von...

Haiti heeft niets aan Piet Emmer

Neokoloniale opvattingen? Schande, meent Alex van Stipriaan Luiscius...

Lees klassieke schrijvers in vertaling!

Dat komt klassieke talen ten goede, stelt Frits Bolkestein

WEBWINKEL

Nederlands-Indië

Uniek document over het einde van een tijdperk. Met een rijke selectie van nooit eerder vertoonde beelden. 8 documentaires op 2 dvd's. € 14,95

MEER INFO

BLOG

weggespoeld?

Ook de doosjes waarin de koffiesachetjes zitten, inclusief de drukinkten, zijn op een milieuverantwoorde wijze ontworpen. 'Milieu-organisaties richten zich te eenzijdig op de kilogrammen verpakkingsafval, maar voor een gedegen milieubalans moet je naar het hele product kijken.'

Want, wil Nieuwesteeg gezegd hebben, wanneer een iets zwaardere of meer milieubelastende verpakking bijdraagt tot minder gebroken crackers, dan is de winst voor het milieu toch groter. 'De benodigde energie om een product te maken is nog altijd een veelvoud van wat nodig is voor het maken van de verpakking.'

Stuur dit artikel door

 E-mail [Printversie](#)

Tags: [Natuur en milieu](#), [Afval](#)

POPULAIR

[Japanse porno meer dan sex](#)

[Niemand mocht afscheid nemen van Keiko](#)

[Erwin van Lambaart](#)

[Voetbal was grotendeels nog een sport voor heren](#)

[De sigaar](#)

Kunststof verpakkingen

Inzamelen plastic verpakkingsafval:
Met welk systeem en wat kost dat?

www.kplusv.nl

C&C Kartonage

Flexibel in golfkarton
Dozen op maat

www.c-en-c.nl

Handige afvalgrijper(tip)

Makkelijk snel uw omgeving schoon.
Uit voorraad & extra voordelig...

www.kortpack.nl

BBC gaat weer games maken

Doctor Who op de iPhone? Top Gear op de Wii? Wie weet is dat...

De discussies over Wesley Sneijder

De derby tussen Internazionale en AC Milan moet nog beginnen,...

Vervelende pubers en saaie strafregels

Twee artikelen op de forumpagina's over het bestraffen...

[Ontslag, zo gaat dat](#)

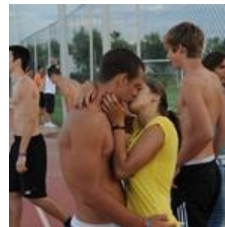
[Nieuwsquiz: Speel mee en win die dvd-box!](#)

[Jean Mentens terug uit Haïti](#)

[Balkenende en de Commissie-Davids](#)

[Observatorium](#)

[Alles over het verleden](#)

RSS

[Feed laatste nieuws](#)
[Feed videoreportages](#)
[Overzicht RSS-feeds](#)

Nieuwsalerts

[E-mail nieuwsbrief](#)
[E-mail nieuws alert](#)
[SMS nieuws alert](#)

Nieuwe media

[Mobiel](#)
[Nieuwsklikker](#)
[Widgets & gadgets](#)

Service

[Bezorging](#)
[Vakantie](#)
[Abonnement wijzigen](#)

Abonnementen

[Proefabonnement](#)
[Vast abonnement](#)
[Zaterdagplus abonnement](#)

de Volkskrant

[Adverteren](#)
[Copyright](#)
[Contact](#)

de Volkskrant is onderdeel van de Persgroep Nederland, andere uitgaven van de Persgroep Nederland zijn [Trouw](#), [Parool](#), [AD](#) en [NRC Handelsblad](#).